

ӨӨРЕДИЛГЕ ЧЫЛЫН ОРГАНИЗАСТЫГ ДООЗАР

Бүгү турта ышкаш, бистин республиканын бүгү школарында 1972—1973 өөредилге чылынын бирги чарты доозулган. Өөредилге чылынын ол бирги чарты ССР Эм-лелинин тургустунганынын 50 чылынга чедикшиктерин ужуражыр даш бүгү кижилерин угуу көдүрүшүнү-биле холбошкан. Республикада ниятиси-биле 690 класстар болгаш 320 башкылар бирги чарты чылда угуу чедикшиктерини чедип алган, 4—5-ке өөргөн өөреникчилерини саны мурунку деннен өскөн.

Кызыл хоорайда болгаш районнарын хой кезинде бүгү-ниинтин сес чыл өөредилгенин дуйайнда Хоойлуну боттандырар даш ажил күштелген. Сес чыл мурунда бирги класска кирген өөреникчилерини 70 хуузу 1972 чылда сески класска дооскан болгаш ортумак эртемни чедип алыр даш өөредилгенин уламчылап турары өөрүнчү.

Партиянын болгаш чазактын сагыш салымшыкынын ачылында республикада өөредилге черлеринин материалдыг баа-за-биле хандырылганы өскөн. Тоску беш чылдын ийги чылында 1200 өөреникчи өөренир 4 чылда ажилда алган. Интернаттарын чедикшиктерин Оларга Тоора-Хемде, «Бардык», «Бурнугаар» совхозтарда болгаш Мөрен суурда чыл школарынын хамаарыштырып болур. Эдэн хой школар өөредилге-техниктер дери-херекселер-биле четче хандырылган. Ол ышкан бо өөредилге чылында барык-ла бүгү школарда башкы кадрларын хуваалдаш Чыры-дышкын министрствозу болгаш оон органнары чедикшик-терин чоруткан, методиктиг дузаны доктаамал көргүзүп турар.

Туранын №1 школасынын уагерини бугаар республи-канын эдэн хой школарында өөреникчилерини күш-ажылга кижилдип, тусай мергежил өөредилгенин талазы-биле ажил өскөн. 1972 чылда ортумак школарынын чанынга өөреникчилерини 34 бүдүрүлге бригадаларында болгаш арга-арыг камгалаар талазы-биле 18 бригадаларында 3 муш шко-лачылар хаара туттунган. Ол ышкан Владимированын, Хон-дергейин болгаш Кызылдын №4 школарында өөреник-чилерини коммунист кижизилдигине сагыш салымшыкын утадып, техниктиг баа уран чүд болгунери, спорт сек-циялары доктаамал ажилдап турар. Ол школарда класстар, коридорлар, залдар шевергин дериттинген.

СЭКП-нин XXIV съездинин шийтирлеринге болгаш «Аныктарын бүгү-ниини ортумак өөредилгенине шийти-лгени доозар болгаш нияти билгит школарынын улам ийи-хөгжүдөр дуйайында» СЭКП ТК-нын баа ССРЭ-нин Министр-лер Чөвүлелинин доктаалында дүштүр ам-даа чедир кылды-майын турар чүдүлөр бистин республиканын школарында бар дээрин чугаалаар херек. Чылдаган чок черге школадан үнүп турар школачылар ам-даа бар. Бо чылдын бирги чар-тында 139 өөреникчи өөредилгенин ара катган. Оларын иштинде, тодаргайлаарга, Барыш-Хемчиктен 23, Чөөн-Хемчиктен 24, Улуг-Хемден 16 болгаш Кызыл хоорайдан 21 өөреникчи бар болуп турар. Ол ышкан бирги класска өө-ренип киргенерини чүгө 70 хуузу сески класска доозуп ту-рар фактылар бар. Бөкө крайлар, областтар доозарга бо дыка чавис түнөлдүр.

Сески класска доосканнар чүгө 90 хире хуузу нияти ортумак эртемни чедип алыр даш бо өөредилге чылында улаштыр өөренип турар. Ийчанган тоску класска өөрне-чөгүлөрүнүн планы күөсеттинмейн турары-даа ол. Мону болдурбазы-биле башкылар коллектив чөгүрү хемчегин ады-ры чүгүлдү. Анык киж бугузу нияти ортумак билгини че-дип ал азы училище, техникумнарда, кезеки школарга өөренип, келер үдө мергежилдин талазы-биле ортумак эртемни албан чедип алган турар кылдыр оларын өөредир, кижизидер угуу соруга бистин мурунуга салдынып турар.

Анык киж бугузу чүгө ортумак эртемниг эвес, а хар-ын ханы билгит, марксисч-ленинни мировоззрениеге, со-вет патриотизмге, коммунизм идеяларына шынчы бер-динген турар кылдыр шак ышкар кижизидер ужураг бис. Маана кижизидер болгаш кичээлден дашкар шактарда кижизидилге, комсомол, пионер организацияларынын ажил-чорудуулары, башкылар биле өөреникчилерини арасында хар-ылазы, школанын бүгү ажил, амыдыралы даш чергелги нияти кижизидилге улаанышкын угуу ролдуг болур.

Бо айтырларга хамаарыштыр четтестер бисте ам-даа бар. Республикада бирги чарты чылда өөредилге ниятис-биле 93 хуу болган. Багай өөргөн өөреникчилерини саны баа арбын. Тес-Хемнин (90 хуу), Бай-Тайганын (91 хуу), Барыш-Хемчиктин (91,6 хуу) школары өөредилге талазы-

биле куду деннедиг болуп турар.

Класстарга катан олурар болгаш школазын ара кааптар чоруктарын кол чылдаганын хамыкты муруй башкылар-нын кошмак ажилында болгаш өөреникчилерин билгит даш чүткүл чок, сонугаачал эвес кылдыр кижизиттингенде деп чугаалаар болза черле частырыг чок. Ийчанганда шко-лада база тусай ортумак өөредилге черинде өөренип турар анык кижилерни өөредилгенин аман-ла доозар болгаш хой-ниятиге ажилдыг ажилдарга сонугалдыг кылдыр кижизид-ери чугула.

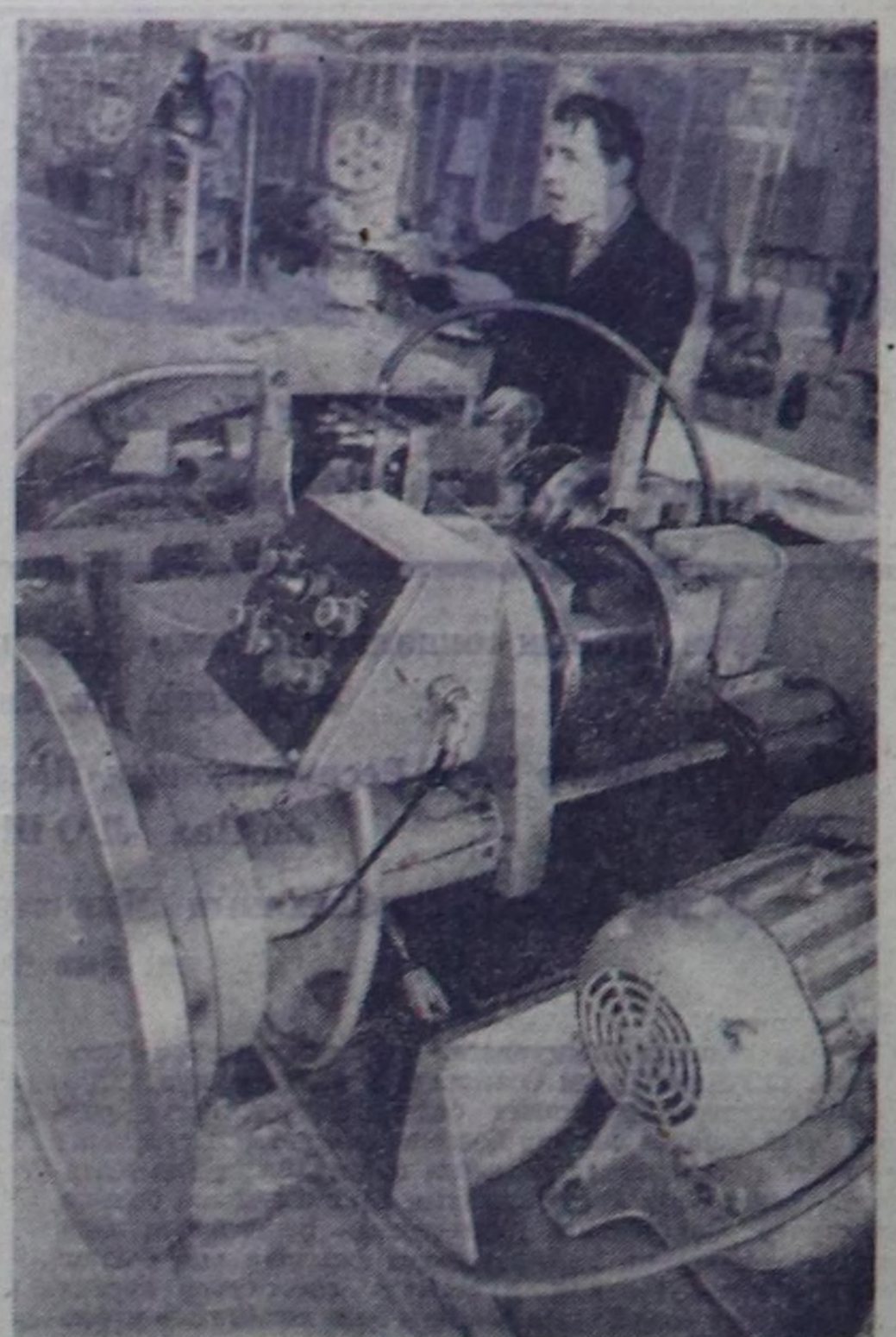
Бүгү-ниини ортумак өөредилгени боттандырып турар улус өөредилге органнары өөреникчилерин билгини шынарычче, өөредилгенин хамаарылганын сагыш салыры чугула. Маана чүгө өртем-билгит өөреникчилер амыды-ралына эргежок чугулазын тайылбырларын, кижизид-еринден аныкта, өөредилгенин арга-методтарын сайырап-гайжыдары, өөреникчилерин билгит даш тускайлан, сундузуг чорун чедип алыры негеттинер.

Өөреникчилерини орус, тыа дылдарга болгаш математи-кага билгини деннедип экижидери эргежок чугула. Орус дыл—хей националдыг совет кижилерини арасында харылажыр кол дыла апарган болганда, бо эртемни бедик, шынарыг башкыларын кол кичээлгеини салыр ужураг.

1972—1973 өөредилге чылынын ийги чарты— тоску беш чылдын шийтирлгит, үшкү чылынга хамаарып турар. Анык салгалды коммунист буга кижизидип, өртем-тех-никтиг дещилгеге төлөп кижилерини белеткээрини эрге-жок чугулазын СЭКП ТК-нын болгаш ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлелинин «Аныктарын бүгү-ниини ортумак өөредилге-зиге шийтилгени доозар болгаш нияти билгит школарынын улам ийи хөгжүдөр дуйайында» доктаалында тодаргай айт-кан. Бүгү күштү өөредилге чылын организастыг доозар даш, улус өөредилгенин бүгү ажилдачылары өртем-билгин, ар-га-дуржулазын харам чокка бээр—кол соруга.

П. КИСЕЛЕВ,

СЭКП обкомунун өртем болгаш өөредилге черлерини кил-дизини эргелечизи.

МОСКВА. Автомобильдин болгаш тракторнук электрелиг дери-херекселерини кылдыр заводтук коллектини эртен чы-лын ССРЭ-нин тургустунганынын бемен чылынга алдар бол-дурган социалистиг хүлээлгенин айткан хуусааындан эрте ажыр күөсетине, декабрь 19-та-ла чыл планын база ажыр күөсетин турган. Ол заводтук элзэн иш кылгыларынга күрүненин шынар демдэн тывышкан.

Амгы үдө Чертановода ол заводтук салбырынын корпус-тарын тууруп тургускан. Ында эң болбазын дери-херексел-дерини шалычы эзу-биле эптеп, кылып турар. А белен болган черлерде продукцияны кылып бүдүрүп эгелзэн.

Заводтук коллектини эртен чехтерини беш чылдын сөөлгү, шийтирлгит чылынын төкчүзүгө чедир эптеп тургускан, чылдын бүдүрүлгө планын хуусааындан эрте күөседини хүлээлгени.

ЧУРУНТА: эптеки О. Воронов. Ол бодунук ажилдап турары нарын автоматтыг стангуну кысыа хуусаада ык өөренип алган. Ол автоматтыг ачызында күш-ажылдыг бүдүрүчкү-лүү 25—30 катан улгадыр.

В. ЗУФАРОВТУН ФОТОЗУ. (СЭТА-нын фотохрониказы).

МОСКВА. Анаа-ла редис мы-рыкый анаа эвес кылдыр са-гындырар оран-савада үнүп турар. Оң үнүп турар өрзали-нин соңгалары чок, дээкири —кылын шилдер. Ол шилдер-нин арасында сонсал чок суг аргымып турар. Кылымал агаар байдалын тургузуп бээр дери— фитотрон ол. Дээкири-де кесон газ-биле кыыар, күштүг чырыткыларын. Олар үнүштерини суг өттүр аажок чырыдып турар. ССРЭ-нин эр-темнер академиясынын үнүш-тер физиологиянын инсти-тутунун эртемдерини чырык-тын дүмүткө салдарын ык-чалдыр шийчилеп турар. Дү-мүткө суг биле минералдыг дустарын (кемишчилел-лер) салдары ык билдингир. Тусай эртемдерини ам хүн хер-елдеринин, чырык күжүнүң салдары чикентиг барымдаа-ларме доктаамал кичээлгеини салып турар. Эртемдериниң ол шийчилел ажилдары дүмүт-тү оранчок көүдөдир түнчел-диг болур.

ЧУРУНТА: үнүштерини ык-лымал болгаш хүн херелде-ри — «холушак» чырык амыкчаларын бо оранжерияда шийчилеп турар. В. СОЗИНОВТУН ФОТОЗУ. (СЭТА-нын фотохрониказы).

КРАНДА КЫС

«Тудар», «тургузар» деп буиннын сестерге ол аажок ышкан. Тудугу болур дуга-йында шийтирлгит-даа ол сестерини ханы утказы-биле тайылбырлар.

Красноярскте техниктиг училище чо-руу, аңаа барып кран башкарынын мергежилгени өөренип даш ак-нөн дээрме самолёттук ужулуг үнүкенин, ужуа-хем-мениң соңгузындан төрзөн хоорайы Кы-зылды сонугаар көргөнни ол өөредилгенин дооснаш келгенде биске хөөрөп берген.

— Кызылды бедиктен көөргө, оң куд-дучулары дорт, кварталдары шын план-наттыгын, кайы-даа чүгүндө тудуг кал-барган кестүр болду — деп, ол чугаалган. А краннар... Оң караганда олар хамыкты муруй илдинкен. Ычанмайын канчаар, кран башкарыны өөренип даш чоруп турган киж Кызылдың тудуг шөлдеринде улууг, биче краннары сонугаар көргөн-даа таварылга эвес.

Шуудугу өөренип тургаш, шыналдалар-ны чедикшиктерин тутташ, Фаина Яшан Кызылыне эл келген. Ол №14 механиз-ация эргелелинге ажилдап келген. Тудуг организациларынын чыгыш бугаар меха-низация эргелин краннары болгаш есе-даа техниканы бистиг шөлдеринче чорудуп турар.

Фаина Яшан бестик бригадага ажилда-ры-биле келген. Оң ажилдар кранын тургузуп турда-ла ол тудуг шөлүнө кел-ген. Бригада кемжунери-биле таныш-наш, ажилдап эгелзэн.

Боду 30 метр бедикте кабинада олуруп-кан, күчүлүг техниканын согуун ол бо талаа шийчедип, тудуг материалда-рын бедикче үндүр салып берип турда, Фа-ина Ивановна элтин, шалыккы-даа хөлчөк. «Дуржулганы кижидир» джи-ип-даа турар бис.

Ындыг эвес, сөөлүндө чугааланып, би-лип кээривиске, чаа-ла училище дооскан,

анык ажилчын болду. Ычанга-даа оң хынамчалык, ылаптык, чүштүг чүдүрүп, хүлээп ал турар кижилерини иймен-ме-дээлел турарын эки бидир, черле анык илдиң чогу биске доран-на илдеп болган. Озал-ондак болдурбас, тудугчуларын ажилынга үзүткелешини кылбас даш анык ажилчын халчок-ла кызымак, чүт-күлдүг чорун көргүзүп, ажил-ишке ак сестикдин илдерип, планын, сорулгалар-ны үргүлчү эки күөсүдип келген.

Ханаланды чып каан туубуларыны, ишкыр хаарматка хөдүгүн, бажың дээ-кирлээр калбак палельдерин, бажының иштини өрзэлдериниң калбак-калбак хана-ларын краның согуун-биле илбестиз туд-дугчуларга чедирип берип турда, сактыр-га кран боду-ла хөдөлүп чоруп турганзыг. Эрткен чылын Ф. Яшан бестик-биле ка-ды Кызылдың 12-ги кварталында 280 оруннуг урулгар садын ажиллап кижир-ишкен. Ол-ла кварталда №2 чуртталга бажыңынын чартыны база туттувус. Ам, ол бажыңың кол тудуг ажилдары барык доозулган. Аңаа удавас шеврекчилер кел-ди.

Тудугчуларын ажил шагы эрте эге-лээр. Январын шаң-туманнын соок эр-те-нинде бистин-биле денге-ле тудуг шөлүнө Фаина Яшан база күш-ажылчы элчезин эгелээр. Ынаар бедикте кран кабиназынын соңгузындан шалыкчы башкарыны бисче хол чылып, бугу чүве эки-дир деп ме-дээлелээр. Хары угаа 700—800 килограмм аар чүм илжилзэн кран тудазы башкар-ган оң бажың хөдөрү, чиге көрүмү бис-тин үлөвисти бүдүрүп, дыка-ла улуг ду-за болуп келген.

Фаина Ивановна Яшаннын ажил-ишке шуудругуун, кезээнин көргөс, оң каа-даа ычнаар ажилдаарыга бүдүрээр бис.

С. САНДАН,

«Кызыл тудуг» эргелинде бригадир.

КЫЗЫЛ ХООРКУУСКОМУНДА

САНИТАР БАЙДАЛЫН ЭКИЖИДЕР

Кызыл хоорай Советтин куускуму хоорайын сангистастыктын кол эмчизи В. М. Чубарованын информациясын диннап чугаалашкан, найысмаалык санитарыг байдалын экижидерче утланган хемчег-лерин айткан шийтирини хүлээп алган.

Санитарыг арытлашкын ажилы кош-как чоруп турарын ол хуралга демделзэн. Рабочая, Шевченко, Пролетарская, Оюн Күр-Сели кудумчуларынын арыг-шевер байдалы багай. Каа-Хем суурун долгандыр

баа Енисейниң оң талазынга, өске-даа чер-лерге ботку кайы хамаан чок топ турар. Найысмаалык санитарыг байдалын бедик деннедип көдүрүп соруга-биле бо чыл-дын февраль 1-де бо ажилды эгелээрин болгаш бугу ботку март 1-ге чедир ашта-рын бүдүрүлгелерин, организацияларын удуруткулларыга хооруккусом дааскан.

Оон ийи хоорайнын девискээрин бүрүн арытлаш-биле март 1-ден апрель 1-ге че-дир шалыкчы айы эрттирер деп хоорук-ком шийтирлзэн.

Лекция пропагандазы

Тожу районнуң «Билгит» ниятилинде 9 эге организаци болгаш бар. Ында 153 лектор хаара туттунган. Хей нацио-налдыг Совет күрүшенин тур-густунганын 50 чылынга алдар болдурган социалист чарычте ажил-ишчилерини эгелээрликке лекция про-пагандазы угуу ролдуг ой-наш.

1972 чылда районга ызы-бүрү темаларга 1180 лекция номчуттунган. Оң ийинде 200 хире лекция улуустарын найырамыга хамаарышкын темага болуп эртен. Көдө ажил-агыл теманынга—171, делегей байдалынга—141, медицина—81, экономикага—163, аныктар кижизидилге-зинге—41 лекция номчуттун-ган. Ол лекцияларын девис-кээр, ажил-агыл айы-биле чорудуп келген. Ол ышкан районнуң култура албан черлерини, библиотекаларга темаларын кезеңдерини кы-лаар эрттиргелзэн бис. Ыаа-а-а Төрөн чурт, Ленин, пар-тия дугайында чогаал кезе-лери, «Мен Совет Эвилели-ниң хамаарышкын мен» деп те-малыг кезеңин район төлгөтө организастап эрттирген. «Хөг-жүдүлгө чадарлары» деп ки-нофестивалын база организас-тадымыс.

Лекция пропагандазыга идешкейиң чорун көргүзүп, бедик утка-шынарыг лек-цияларын номчуп турар. С. Хирдиг-оол, А. Загайнов, И. Колен, Б. Сарыгалар, И. Союз-оол, Ч. Сагаачи, О. Ондор, О. Кара-Сал даш оон-даа өскөлөр 20-ден 35 че-дир лекцияны ажил-ишчилер-ге эртен чыгып номчылган. «ССРЭ-нин тургустунганы» СЭКП-нин лекция нацио-налдык шийтирлгит, «Тоску беш чыл—совет ния-тилинде коммунизмге хөг-жүрүткө чаа үе-чада», «ССРЭ—национал хамаарыш-пас чорук даш демисекип турар улуустарын идегел-челектиг», «Тыма АССР-ниң экономика болгаш кул-тура тургузушкунуна че-дикшиктери» даш ийиш солун-лекцияларын олар чо-га номчуп бергенер.

Лекция пропагандазын бир хевкири—политформаци-я дугайында база-ла чуга-лаар бодамы. Районда 135 политформатор бар. Олар поделелин санап ажил-ишчилерге лекцияларын тур-густуу хамаарышкын чедир-ге 15—20 минутта иштелип Совет Эвилелинде болгаш дашкында болушкуннарын чугаалап берип турар. Ажил-ишчилер болгаш ийиш ажил-агыл черлеринде, рай-онда, «Тоора-Хем» совхозта бо ажилдыг чорудары шуут

ШЫНАРЫ ЭКИЖИИР

Бистид партия райкомунун болгаш райкуускумун ажил-дачыларында тургустунган 18 кичи составыг илеткел-лер бугуу график, план буга-аар чер-черге илеткелдерин, лекцияларын кылып турар. Ол ышкан бисте лекторлар сес секциязын тургу-рулар.

Партия, чазактыг чугула доктаалдарын чога чедиптир тайылбырлап турар ийи-диг удуруткулдар бисте эвезин эвес. Ылангыч ийи ажил-агыл черинде директору Н. Новиков, нооперация аң-ныр-тымыш ажил-агыл-ын директору И. Дорфеев, Сысты-Хем күрүне аңныр-тымыш ажил-агыл-ын директору В. Монгалбин. «Тоора-Хем» совхозтук директору В. Тамдин-оол, Ий болгаш Тоора-Хем нөдө Советтер даргалары О. Маады, Н. Ку-ликова олар чорон черинде лекция, беседаны кылып чо-рулар.

Лекция пропагандазын ажилында нөсүк чедикшик-тер бар-даа болза, бо талаа-зы биле ажилда четтестерин билип айтп алаар. Чикон кылдыр коридитиг темаларга лекция пропагандазын ол нө-рөдлөп. Бо талаа-зы биле бисте 6 кичи лекция номчуп ту-рар. Номчаан лекциянын са-

нын эвезин деп болбас. Ын-дыг-даа болза, районга хой ниятинин корум-чорумун ха-жидарынын кем-херек үзү-гедикшиктериниң фактыла-ры эртен 1972 чылда эвезин эвес болган. Ийчанган бо талаа-зы биле лекция, беседаны ам-даа хойнү номчурар те-гетини турар.

Бо чылын бис хоойду-дур дугайында лекцияларын хойнү номчурар деп планнаш бис. Маана хамаарыштыр күш-ажылдыг сагыла-чорумун бажыңгаларыга коллек-тивтиг ролон бедир, кулду-тура албан черлериниң ажил-ын шын, таарыштыр тургу-зар апаар бис. Ол ышкан рай-онун 153 лекторунун кижизидилге ай санында-ла бир лекцияны номчаан турарын чедип алдыр. Ычан лекция-ларын сагыла-да көдүрүп, шынары-даа өнчилер.

Кол-ла чүве—дегелчаны чога чедиптир, солун кылдыр номчурар болур. Ону чедип алын лекторлар бисте база хой. Делегей байдалыга ха-маарышкан лекция номчурар эртен Загайновтук, Дарган-ның азы экономика теманы-га лекция номчуп турар Там-дин-оолдун лекцияларын диннакчылар дыка хой кел-ди, оларын диннакарлар. Чүгө дээр, ол лекторларын номчурар солун, сагында би-

жип каан лекцияны апаа-ла сүрүп номчувас, а амыдырал-чы чикентер-биле холбоп чу-гаалаарлар. Ийчанган ийи-диг лекторларын дуржулганын негеттерип ажилды ам-даа күөсүдүрүп чорудар бис.

Тоску беш чылдын шийти-рлгит чылы—1973 чылда салдыган сорулгаларын кү-өсүдиргиче районнуң ажил-ишчилерини мобилизастарыга бистин лекторларынын лекцияларын ары ы.с. агитаторларыне боттарын угуу-хуузу кинер даш улам идешкейиң ажилдап турар. Олар бо хунерде СЭКП ТК-нын Чыгыш сек-ретары Л. И. Брежневтиң «ССР Эвилелинин тургустун-ганын 50 чыл оюнуг дуга-йында» илеткел, «1973 чыл-дын улус ажил-агыл пайман хуусаа бетинде күөсүдөр даш үдөтүрүп, тудугун, транс-порттук ажилдачыларын Бүгү-эвилел социалист чар-ыктын калыбтар дугайында» СЭКП ТК-нын, ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлели-ниң, ВПСЭ-тиң, ВЛКСМ ТК-нын доктаалын районнуң бугу ажилчы хоннарыга та-ныштыралы уламчыла-шаан.

Д. БАЙЫР-ООЛ, районун «Билгит» ниятилинде харыса-галыг секретары.

Пропагандистин индири

«УТКА 25 чылы» совхозтук Арысан салбырында партия-ның политформация орта-ныгастыг чоруп турар. Аңаа неделелин четтерг кезеңинде, лекция шийтирлгит ажил-ишчилерге чыгырып чыгып апар-гай. Бөгүгө чедир калдыг-бир чылдаган ужурунда кич-чөлдүң үстү бээр чоруп ча-гыс-даа катан болбаш.

Диннакчыларын билгитке чүткүдүдү, оларын бот-со-нуургалы болгаш организас-тыг чоруп ында партия ор-ганизациянын удуруткулдан-да, пропаганда кижизиди-хууда белеткелдене, кичээл эрттирер черин таарымчалыг байдалында угуу хамаары-галыг болуп турар.

Ийчанган салбырда партия организацины (секретары Петр Чолдан-оол) өөредилге чылы эгелээр мурунда-ла диннакчыларын четкелзеп-киини кылдыра кижизидер-биле тус-тузунда беседала-кай. Школын директору че-ри-биле дугурушкан партия организациның делег, чырык классы кичээл эрттиреринге таарыштыр тургузуп бергени биске өөрүнчү.

Кол-ла чүве—политиктиг өөредилгенин кичээлди үс-

СИЛЕРНИНДЕ КАНДЫГЫЛ?

маанын эргелечизи Серин Хураган-оолдун политформаци-яныз солун болган. Ол ферманын чылда чөкө тоина сүт сагынып, күрүнеге сакта-нып, бир башка ошаптыр-кан ий сүтү адылган, чаа чылда алган социалист ху-сээлдерини калбар күөсүдүр-турарын болгаш ажилда чет-тес чүдүдери чугаалазын диннакчылар дыка сонуг-рулар.

Оон-биле кады калдыг-бир кижизидилге озаалдан ийи-ке, азы шуут келбөөн болза, ону диннакчыларын мурун-га тургузуп, сагындырды, кем-чег ал турарымын организас-тыг чорукка идиг болуп ту-рар. Анык коммунист Фаина Хуна ийи удаа чылдаган чок черге кичээл үскөн.

Оон-биле шыгыч чугаа-лашканын түнчелде ол ам кичээлге докта-мак жөн турар апарган.

Ажил-агыл байы-биле кич-чөлд хунунда жөн шыда-лас диннакчыларын тоовын эр-ти болбас. Коммунистер Кыр-гыс Сырбыкыл биле Макаар Коңгуа-оол олар тайгада ийиш белеткелдене ажилдап турар. Олар недела санында онаалганы ап, боттары өө-рө-

нип турарлар. Харын-даа эш Коңгуа-оол тайгада турар ажилчыларын ортузунга агитас-массалыг ажил чору-дар талаа-биле партия ор-ганизациянында далаалы ал-ган болгаш ол хүлээлгенин ак-сенчалды-биле күөсүдүр ту-рар.

Ам кичээлди канчаар эр-тирп турарымыз чугаалап көрөй. Оң алааны бо өө-редилге чылында ССРЭ-нин тур-густунганын 50 чыл оюн-го холбоштыр партия чы-рыдышкынынга өөренип ма-териалдар алып болган. Баш-тайгы кичээлдеринде ССРЭ-нин нияти характеристиказында эгелзэн бис. Борта бистин чуртувусту картанын аскаш, чурттуң кемчелди, кызылга-рып, ажил-агыл, чурттакчы човун, климат байдалын та-нышканымыс диннакчылар-ның сонугурагы хаара тут-кан.

ССРЭ-нин ажил-агыл, эр-тем-техниказын чедип-ишчилерин чугаалап тургаш, казар байла, бойду, үлөтүр, транспорт талаа-биле тусай карталарын, черин, айнын глобуун, «ССРЭ-нин тургустун-ганы болгаш хөгжүдүлгө» лекция нацио-налдык политка-

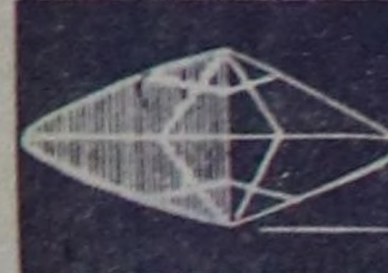
нык тинделгени», «СЭКП-нин еске партиялар-биле хары-лааы» деп темаларын база делегей байдалын тайылбыр-лап турган, делегенин оң-чур картаны ажиллаанымыс теманы хандыр шийгээди азырага диннакчыларга удуу-биле дуузалаш.

Өөренип эртен темалар аа-ым-биле семинар-ишкар эр-терин чөдө чугула. СЭКП ТК-нын, ССРЭ-нин база РСФСР-нин Дээди Советтериниң ССРЭ-нин 50 чылынга турса-кааткан байырыг хураалына Л. И. Брежневтиң илеткел-ниң талаа-биле семинар диннакчылар озаа идешкей-лиг киришкенер. Аңаа ком-мунистер Петр Чолдан-оол, Оян Эмекпей, Чымыл Мон-гун, Чөмбүжүк Амырбит, Кыргыс Кызыл-оол олар бы-жыг билгитин көргүсөнер. Бистин политиканымыс бо чылын программа бугаар СЭКП-нин төгүзүп өөренип доозар болгаш келер өөредил-ге чылында политэкономи-янык хуруу-чөк кирер.

Бисте мындыг-дыр, а силер-ниинде кандыгы?

А. ДОЛБЫР-ООЛ, пропагандист.

ШЫННЫН МАТЕРИАЛДАРЫНЫН ИЗИБИЛЕ

ДЕЛЕТЕЙ до Хүннерое

Тайбың байдалга байырлаан

Ай календарын сүзгүр Чоо тайды — Тетти вьетнам уау үжүн чыл дүргүзүндө бир-ле дугарында тайбың байдалга байырлаан. Национал-хосталгалык шимчээшкенин төөгүзүндө эң-не үргүзүлгөдиг болгаш кадык-дошкун дайын демисежин турар Вьетнамның уау тилдигези-биле доозуган. Ол тилдиге хамыктын мурунда вьетнам улустуң турушту, эрес-шудуру болгаш массалык маалымат чоруунун ачыында челип алынганы-биле кайгамчыктыг болуп турар. Америк империализм ышкып шак ыныч күчүзү болгаш айымылгы дайында ууштурулган демиселге ол тилдиге челип алынганы.

Ол тилдиге шери, дипломаттыг болгаш политиктиг фронттарга Совет Эвелезин, социалисттик дем каттыштырылганын вьетнам аккунмаларына өскерлеш чок көргүзүп келген аажок уау болгаш аны-бүрү талаалыг дуулаагы-биле чарыбалык холбаалыг дээрин бистик вьетнам өнүктүрүшүс оңалган демиселге турар. «Бо дайынның чылаарында совет кижилер бистик уаука эң чок кижилер болган. Олар дайынны боттары эртен болган кижини маалымат чоруунун үнени болгаш каража-когаралын үнени билдирер. Бистик тилдиге холбаалык совет кижилер ханы болгаш шынчы сепкилдиг өөрүштүзүн илгерилей турар дээрине бүзүрөө мен» деп ВДР-ниң Премьер-Министри Фам Ван

Донг СЭТА-нын болгаш «Ира-данын» корреспонденттерини айтырылганын харылап тура, февраль он беште чугаалаан.

Америк империализмдин болгаш оларның чалчаларынын милдиги кижилер арыялы Индия-Кыдаттын черин чаа ба-ла берген аар-берге шыгал-даларын чылаарында хары совет улус вьетнам улустуң таварышкан берге байдалын аң ханы билди, ову боттары-га таварышкан бергелер ыш-каш кылдыр көрүп турган болгаш. Вьетнамга дайыны сооксидер болгаш тайбынны катап тургузар дугайында дугуржулгага ат салдынганы-биле холбаалык вьетнам кижилерин өөрүштүзүн бөгүн бистик улусуусе база үлөжип турар. Ол дугуржулга вьетнам черден америк шери-галары болгаш АКШ-тын эвилелдеринин шери-галарын бүрүн үндүрерин, Муруну Вьетнамның иштин херектерин моон сон-гаар шери болгаш еске-даа тала-биле холгаалар чоруу-тан Вашингтонун ойталаар алаарын көрүп, 1954 чылдын Женева дугуржулгаларын көрдүнгөн сүзгүр Вьетнам-ның хамаарышпас чоруун, бөг-эргени болгаш оон девиса-риния бүрүн, бугун турар чо-руун хүлээп көрүп болгаш ол чүдүлери сагыры АКШ-ка хүлээп турар.

Каттышкан Штаттарга кар-гыш чедирген үдөө-бужар да-йында америк улустун хой ну-руузу вьетнам авантюри-ни баштайгы хүннеринден эге-

лээш-ле уураанып үгөн. Аг-рессияга уураанышкын де-миселинде Американын бо-дунга чаа дайында ууш-шом-чакыш терезин хилчич-теттиришкени болгаш ма-зыралар, улуттукчулар бол-гаш суртаалчылар тыткып келген. Дайынга ууш тей са-ныг митингилерге, улустун ыраажыны Фил Окс «Шери-техниказын» хал-даштары кижилерин мурунга барып дүжүп тур, бо дайында ову эгелесей чыгыш-ла аштыр-ган бис» деп ырап турган.

Пентагонун сан-селес-терин сүзгүр алырга, Индия-Кыдаттын улустарына санап четтинмес каража-когаралы таварыштырган америк армия Вьетнамга 56 муң солдаты болгаш офицерин өлүртүп, 303 муң кижини балыглат-тырып когаран. Америк алаан статистикаын сүзгүр алырга, бо дайында дорт америк ча-рыгдалар 136 миллиард дол-лар ашкан, а сенатор Мансфилд биле алырга, ол дайын АКШ-ка 400 миллиард доллар өртөк-үлөйт болган.

Вьетнам авантюри-ни чок политиктерин дери-ни алаашкынынын ала-ла түнелди эвес болуп, йини. «АКШ-ты Вьетнамче төрөткен кижилер ову ажы-биле кыл-ган болгаш алаа тилелтени челип алырында бүзүрп тур-ган» деп, дайын чылаарында Пентагонун ууш алаан-ду-жаалыг ажилдагынын тур-ган Лесли Гелб сактып чуга-лаан. Ол чепсектиг интервен-ция дээрсе социализмни Азия-да шивээсин уузкаар, Вьет-

намның, Лаостун болгаш Кам-боджанын улустарынын на-ционал-хосталгалык демиселин базар, делетий антиимпе-риалист күштериниң сырып каттыжышкынын баксыра-дыр дээш АКШ-тын импери-ализмниң ык болуп алган орадажышкыны болган.

Америк империализмниң бодалы чогуваан! «Келр уенин салгакчыла-ры бо айымылгы үржүстүрүн би-лип алыр үжүрүт. Вьет-нам моон ынаа каттапас үжүрүт». Бо сестер АКШ-та бир аязынын национал лозуну апарган. «Ам чүртүн кол со-рулгазы — ол иделет боттук чүл болган турар дээш са-гыш салыры болуп» деп, «Нью-Йорк таймс» солун айткан.

Парижге чугаалажышкын-нарып сөөлү үс-чааында илгерилеттинип келген са-нымылгы болгаш боттук чү-вени боттук көлөр чорук Вьет-намга дайынны сооксидер бол-гаш тайбынны катап тургузар дугайында дугуржулганы ам-дыралга боттанырында чо-гуур илгити бээр деп иделет салыры күрөңгү-дир. «Вьет-намчылар» дээр политика-ны буузулганын халбаан-мышап, Тхьеун эге-чагы-газыны дугуржулганы буузу-луп калар дээр орада-жышкыныны турза-да, чүртүн муруну талаанда ба-за дайын чоруулганы чорук сооксидер чыл.

Дугуржулганын Муруну Вьетнамның бот-баш минип шимчирлеттинип эргениге ха-маарышкан чүдүлери бот-баш

дырар сорулга-биле муруну-вьетнам ийи таланын — Му-руну Вьетнам Республиканың Револүстүг түр чааанын бол-гаш Сайгон администрация-нын делегаттарынын аразында чугаалажышкынар Парижге эгелен. Муруну талаа ийи администрациянын, ийи ар-миянын болгаш олар-га контрольдаткан ийи зонаны туруп турарын дугуржулганын хүлээп көрүп турары билдирер болгаш. Ийи-чанаш муруну талаага неок-лонизмниң сүзүрүмүн хе-ваар арттырар, бүтү эге-ча-гырганы Сайгон администра-циянын хүлээп көрүп дээр орадажышкыныда кан-дыг-даа үдөлөөр барында чок. Дугуржулгага ат сал-гында Муруну Вьетнамга боттук политиктиг таарыш-тырылган боттандырында чед-дир ам-даа нарып өртүкү ар-тер апар. Ол сорулгазы чед-дир алырынын оруу — челип алынган дугуржулганын шыгыны күсүсүрүп болур.

АКШ-тын президентиниң на-ционал айым чок чорук тала-ны-биле хулаагыны Г. Кис-синджерин Хэлоуа чоранын-нын дугайында дындагыда оңалган демиселдин сүзгүр алырга, «Вьетнам талаа-биле Париж дугуржулганын бол-гаш дугуржулга протокол-на-ның бүтү чүдүлери бүрүн бол-гаш шыгыны күсүсүрүп тур-гар уурадуз».

Тайбын, хамаарышпас, де-мократтыг болгаш нейтралдыг Муруну Вьетнам дээш Хостал-жынынын национал фронтунуң болгаш Муруну Вьетнам Рес-публиканы Револүстүг түр чааанын чөптү демиселин талаанда ССРЭ моон сонга-лаа бажыны-биле туржур алаар.

(СЭТА-нын көрр.).

КАШАНГА МИТИНГ

ПАРИЖ. (СЭТА). Француз коммунистерин Париж чо-гунда Кампан хоорайга ор-ганизааыны соңгуда муруну-нүг митингтин улут көдү-лүшкүлүгү эртен. Биле Валь-де-Мар департамент-ниң бирги соңгуда орту-дан Францияны Национал хураалыга депутаты боттары-ның кандидаттары кылдыр Францияны Компартияны-ның Чингизин сенаторы Ж. Маршени депинген. Ша-дан бээр болуп демократтыг чапчыдары-биле сургаан Кампан француз паймысала-дың «Кызыл куралда» бы-жым-биле кирип турар. Сөө-

гү чыдарда оон чүртакчы-ларын Национал хураалга эр-еш-шудуру коммунист, ФКП ТК-нын кижигүн М.К. Вайя-Кутюрне төлөөлөн келген. Ж. Маршени-биле амгы Фран-цияныкыштыгарга шүлүк-чүзү коммунист Луи Арагон олар көстүп келгери митинг-ниң киркишчилери үргүзү-лөдиг адыш часваакыны-биле уткаан. Хураалынга 46 чыл бактаан келгени Француз Компартияны тургузукчу күжүнге ханы бүзүрелдин митингте Л. Арагон плерей-леш чугаалаан. ФКП-ниң тө-лөпчү кандидат дээш бад-

лашкынынын бээрине ор-тор кийгырган.

Чыгышпагарга чымы-биле уткутурган Ж. Маршени-ниңе чүв чугаалаан.

Национал хураалга марта болуп соңгуданын ужу-ду-жазын Ж. Маршени айткан. Кады кылган програм-манын тилелтени болгаш до-гуушкынын маалымдар тө-лөдө, март 4-те бадлааш-кының бирги дээшкени үе-лиде Француз Компартияныкы кандидаттар дээш бадла-арың бугу ажилчынынын, илгерилетинип төлөөлө-чилерин, тараачынынын ол кийгырган.

Ажыктыг кады ажыдажылга

КАПР. (СЭТА). Совет-египет талааларын экономикалык болгаш салып талаа-биле ка-ды ажилдажылгы чүртүгү үлөтүр бол-гаш келдэ ажил-агы секторларын хөгжү-дериңге кадык аргалары ажыдып берип турарын египет паралага таягыс эвес улаа демделген.

Совет Эвелези биле Египеттин аразында бараан саарылганы улам үлөдүп турар. Совет Эвелези Египетке үлөтүр дериг-херекселдерин, станоктарын, тууду мате-риал-

дарын беришаан. ЕАР-дан ховекля бол-ган поддэ ажил-агынын өске-даа про-дукцияларын, кан демирин, кабак херек-селдерин барааннары: алгы-кештен кылган чүдүлери, хевисторик, бажык херексе-лдерин, парфюмерияны, каасталга-шиме-де чүдүлери болгаш өске-даа бараанна-ры ап турар. Чүтө бо чымын бени Египет Совет Эвелезиге 90 муң тонна ховек-ли, 150 муң тонна расты, дык хой са-ныг үлөтүр барааннары бээр деп турар.

улут машина оруун кылды ажаыра бээр боорлар, бо ша-нын, бистик күрүнейстин кү-чүзүлүгү маалымнар, аар, ма-тал-ла чазы-тур ам бо-дөп, акым ашак баа-ла чугаалай-дыр.

Тайга черге шак мындыг кадык, дегем чазатгыг ору-ту акыткан, эгэртинмес ба-лакты удуз ажил-агынын ажилгай турар чорук, амгы уениң күчүлүгү техникаанын; хой националдык акм-дунга, совет улустун маалымдар куш-агынын ачызы-дыр деп, бо кижин дораан-на бодан бээр.

Шуурмак ажилчынын а-гынын сайырадылдуу сү-рү бо берген. Шуурмактын ийи акыла-агы оудуру-ле-биле кымырны чок дээр! Биле: тылаар, орустар, ха-кастар, украинер, татарлар бир демик ажилдан турар-лар. Акм-дунмалышкы совет кижилерин карак-кымы күш-акылынын түнелткен Шуурмактын ийи бестек-тер дугуржулганын бадан бир ак ажилдык бугуру-луктарын сакыда кирип тура-ры-даа таварылга эвес. Ол дугуржулганын дирекциясы, на-тия, профилейд организа-циялары ажилчыны арынны ажилдарына таарымчалык баддалды тургускан. Бүдү-рүге уастандыга акм чы-нарыг, чик өртөктөг чымы кылган турар столованы ажилда. Дүштө ажилчы-лар бажышарыңе чанамын

Чемпионнар илереттинген

Хостуг хүрешке хууа бол-гаш команда талаа-биле Ты-ва АССР-ниң бирги чери дээш маргыдааны эркен динта-ыр хүнерде республиканың логжум-нин театрыга эр-терген.

Анаа республиканың «Спар-так», «Урожай», «Трудовые резервы» спорт нитилелдеринин болгаш чамдык районна-рын, сохосторыңкы шыраа анык мөгелери хүрешкен.

Ийи хүн үргүзүлгөдиг мар-гыдааның түнелткен «Спар-так» эки тура спорт нити-лелдин анык мөгелери бир-ги чери алган. Командага Тыва АССР-ниң Министрлер Човузелдин чанында күш-кудурга болгаш спорт юни-тердин шилчир кубогун, бирги чергени дипломун, вымпелди тымыскаан. Ийиги, үшкү черерин «Трудовые ре-зервы» спорт нитилелдин № 1, 2 командаларынын мөгелери ээлэн. Оларга ийиги, үшкү чергени дипломнары, вымпелдерин берген.

Тыва АССР-ниң 1973 чылда чемпиону аттарын даражыска анык мөгелер челип алган: Иван Хураган («Спартак», 48 кг), Алексей Серен («Уро-жай», 52 кг), Анатолий Кара-Сал («Урожай», 57 кг), Алек-сандар Монгуш («Тыва-де-Сохос», 62 кг), Олег Доржук («Спартак», 68 кг), Игорь Се-дин («Спартак», 74 кг), Сер-гей Олан-оол (Ак-Довурак, 82 кг). Оларга чемпионуну хө-рек дестерини, турсаалы-дык бестектерин тымыскаан.

Тыва АССР-ниң 1973 чылда чемпионы болгаш ийиги чери алган мөгелер бо чыл-ды мартта Новосибирскке ботур зона маргыдаанын кир-жирин-биле бестектенип эге-дөө.

Х. АЛАШ-ООЛ.

БАРЛЫКЧЫЛАР ТИЛЭЭН

«Урожай» эки тура спорт нитилелдин бирги чери дээш мачылдыг хоккейге республи-ка маргыдааны февраль 15-тен 18-ке чедир «Хүреш» стади-онунга болуп эркен.

Маргыдаанын ийиги хүнү-де Монгуш-Тайганың «Малчы-ны» колхозуну спортчулары Чөө-Хемчикте СЭКП-ниң XXII съездин аттыг сохостун, «Муриак-чыны» хоккейчилери «Мал-чыны» колхозун, барлыкчалар «Торгалы» сохостун коман-дарын аштырышкында тавар-ыштырган.

Маргыдаанын сөөлү хүнү-де бирги, ийиги чери дээш «Бар-ды» сохос-биле алаан-ма-алдыржылар ойган. Ужуржыл-га солун болган. Барлыкчалар 4:1 саңга удуш алган. Үшкү, дөрткү чер дээш «Муриак-чы» колхозу «Торгалы» сохос-тун хоккейчилери ужурашкан. Анаа торгалыжылар тилээ.

«Урожай» эки тура спорт нитилелдинин мачылдыг хоккей-ге чемпион «Барды» сохос-тун командалы болган. Оларга шилчир кубокту, бирги черге-нин диплому, вымпелди ты-мыскаан.

ЧУРУКТА: «Барды» сохос-тун хоккейчилери.

КУБОКТУ АЛГАН

Эрткен субботада республи-ка паймысаламың адыраар аайы-биле профилейд оком-нарыңкы шилчидек коман-дарының халкы түнелткен мар-гыдааны Хөбөс даянга бол-ган. Ол хүн соок болза-даа халк орунуга чарыш көчүт челип демиселге эркен.

Маргыдаа солдарыңкы 10 километрге чарык-биле эге-дөө. Маңа бирги чер дээш демисел профилейдиг чы-рыкчынынын окомунуң төдөө-нүк төлөөн Николай Сави-нов Григорьевтиң соондан удаваанда келген. Ол айткан-хемээди 58 минута 10 секун-дада эркен, чемпионнаан. Н. Григорьев ийиги, Ю. За-рапов үшкү черлерин ээлө-нөр.

Маргыдааның түнелткен команда талаа-биле бирги чери профилейдиг чыры-кчынынын окомунуң спортчу-лары алган, ВЛКСМ хоор-кунуң, Кызылдың «Спартак» эки тура спорт нитилелдин шилчир кубокту, бирги черге-нин диплому-биле маддат-кан.

В. ЧАДАМБА.

КЛУБТУҢ АЖЫЛЫ

Кызыл шымдара клубун ажилдагы шымдарага хал-дышмаалыгында тавары-чалыг болган. Маңа хой кижини кыркычылдыг мар-гыдааларын эркен чылдан бээр бестектиг организаа-стан эгелен. Баштай хоорайныкы бирги чери дээш маргыда-ны чортуткан. Оон соонда ка-тегория бестектерин, школа-ларының аразында маргы-даалар болган. Шым-дара клубунага кире берген, ында аскаан планнар-биле та-шыгарга чыл төлчүзүңе че-дир дык хой, солун ужу-ражылар, лекция, беседалар болуурлар.

Шымдара клубуна бирги чемпионнадын эртерген. Бо хой кижини кыркычылдыг мар-гыдаалга хоочун бирги раз-рядын Монгуш Кевин-Лопсач чемпион болган.

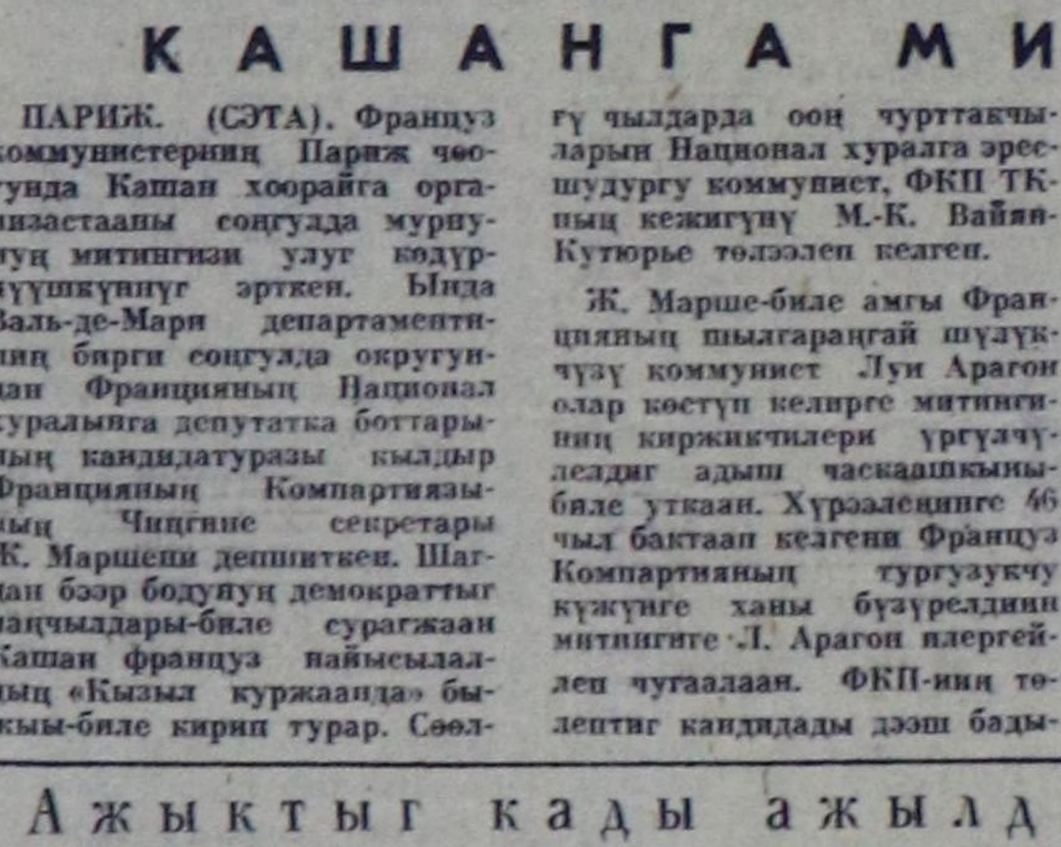
Ам клубта Кызыл хоорай-ның уадутур, тууду, тра-спорт, алаан организаа-ция черлерин аразында коман-да талаа-биле бирги чери дээш маргыдаа чоруп турар. Мар-гыдааның үшкү салым эр-кен. Башкы институтуна шымдараачылар 19,5 саны алаш, бирги черде, оон да-лаадада туубу заводунуң, радио дамчыдыга комитет-нин дөлдөдиге чоруп турар.

Б. ООРЖАН.

Совет Эвелезиниң болгаш Социал Демократтыг Республи-каның аразында бугу талаалыг нады ажилдажылганы боттан-дырып турар. ССРЭ-ниң детимчези-биле Днуба хемде Фа-ноле девисадринде гидроэнергетикти комплексти туудуп турар. Бо плотина, электростанция болгаш ирригация сис-темалары сес муң ажыг гектар черини шөлүн сугатарар ар-ганы бээр.

ЧУРУКТА: өрүмнээшкенинниң бирээзинде ажил үези. Л. МАКСИМОВТУҢ ФОТОЗУ. (СЭТА-ның фотохроникасы).

Сайлыг-Хемге районун «Сайлыг» аттыг пловперлар лагери ажилгына бээр, плов-перлерин дружиназының кы-зыл тугу, Шуурмактын уузу дегтарында бестик берген кыныкын турар, кижини ову орачок, ирриактан-на эскерип каар. Шыма, шыктарда ма-дыл хойун калчар! Шагда-ла тура Тес-Хем районун «Чыраалдык, Берт-Дат сум-дарының арат чогууң ма-дыл сомортын, орадалын чай-лаар чери-ле болгаш. А кы-жын Шуурмак арай-ла эон-ириг алаар, чүгө дээрге ха-мык аалдар өвүр черге кө-жүп ажа бээрлер. Билчаарда Шуурмактын амгы мач бестек-тер пунтузук моон турган. Шөлөө үезинде динчээр дээш, төрөң черин Шуур-макка айттайматым, Соруга-ла, Калчан-Орун, Даштыг-Моорук чедир чорудум. Шагда тура-ла ындыг чер. Тайгазында, элмиверинде хар-даа уулу-ла дүшкөн болду. Чымыс аа-жон. Машина оруу мырмачай эрип чыдар.

Бистик одагалгангачи че-ри-висти Чангыс-Чодураа дээр.

оон чемаенин ап турарлар. Шуурмак сүрдэ сес чылдыг шылааы, пловарама, чазынар чек, уругаар, сады, үлөтүр барааннарыңкы болган аш-чын магалышери, столова, ажилчылар чүрттаар обес-ания, пошта, клуб болган библиотка бар.

Шуурмакчалар Кызылдан бестик волютузуг аскерин кү-жү баа ап турар. Ийи-чанаш мында амгы үлөң бугу-ла ажилчы сууру туртусту-ган. Бо чаартылга болза, ээр-би чыл билип четпаа-де-ле болган. Моон мурунда Шуур-мак суурун Бааза деп алап турган. Чүгө дээрге, алаа ийи уадуз склаз, ийи чери чүрт-тада бажыны турган. Шагда Кызылдан келген бараан-нары алаа дүжүрүп турган. Билчаарда Калдан-Хамарын оруу кылдынаан турган, ынычанган машиналар болан акым шывасы турган. Ам Тес-Хемниң чогу бааза деи сөстү утканнар, а Шуурмак суур дикри-даа таварылга эвес. Шуурмак моон сонга-даа салыраар дээр мар-гыдаа чок. Чүгө дээрге Шуурмактын келр үези улу. Одузуг орук бестектиг тур-густу-ган. Амгы үези Кызыл

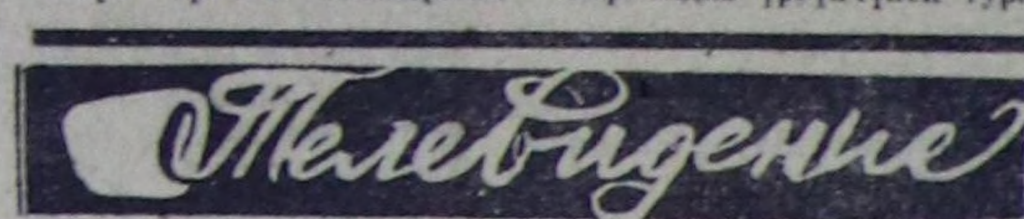
«НАЙРАЛ»: «Хестерн келген алачы» 9:40, 11:30, 13:20, 15:10, 18:50, 20:40 шактарда. «КАА-ХЕМ»: «Рам биле Шыма» (1-ги, 2-ги кезектери) 15:00, 17:20, 20:00 шактарда. «ЛИОНЕР»: «Зоя» 9:00, 14:30, «Чангыс эки» («Сен шиме» деп кинохураалдан бешки үндүрүлгө) 10:50, «Оцеал» 12:30, 16:30, 18:30, 20:30 шактарда. «ВОСТОК»: Киночының 16:30, «Сегиржин алышкын» 18:30, «Келт» 20:30 шактарда.

УРГУЛЧУЛЕП ТУРАР

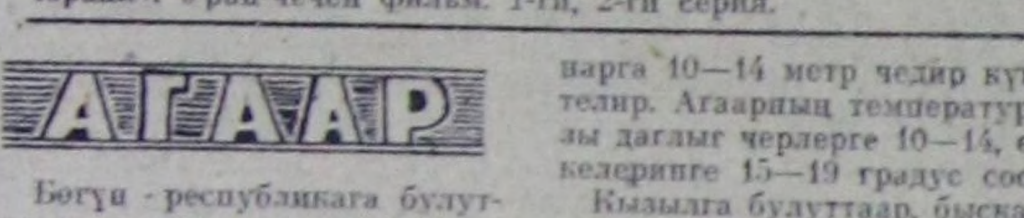
Кызылдың «Спартак» эки тура спорт нитилелдинин во-лейболга бирги чери дээш маргыдааны эгелен. Биле нитилел-биле 6 команда кир-ип турар.

Болуп эркен оюнарнын

түнелткен геология экспеди-цияны спортчулары те-диншкенин ойноп турар. Аэропорттун волейболыстери баа-ла олардан дурак чоң. Маргыдаа үргүзүлгөдиг турар.

ФЕВРАЛЬ 20-ДЕ КЫЗЫЛДАН 19:00 — Телемөдээр. 19:15 — «Экономикалык билдирер» — бугу ажилчы чоннарга. Дамчыдылга. 19:25 — Колхозтун архитектура. Телефильм. 19:40 — «Ог-буге, школа, хой-нитин». Дамчыдылга. 20:10 — Телемөдээр. 20:25 — Чар-лаадыр, реплика. 20:30 — «Кырган ашаа-кадай чурттап чораян». Уран-чечен фильм. 1-ги, 2-ги серия.

варга 10—14 метр чедир күш-телер. Агаарыңкы температура дагамы черлерге 10—14, эс-келеринге 15—19 градус соор.

Кызыл бугурулар, быска-лаар. Халктын дүргени секун-дада 0—4 метр болуп. Агаар-ның температурасы 16—18 градус соор.

Редактор В. С. ШАРОВИИ.

ФЕВРАЛЬ 20-ДЕ «НАЙРАЛ»: «Хестерн келген алачы» 9:40, 11:30, 13:20, 15:10, 18:50, 20:40 шактарда. «КАА-ХЕМ»: «Рам биле Шыма» (1-ги, 2-ги кезектери) 15:00, 17:20, 20:00 шактарда. «ЛИОНЕР»: «Зоя» 9:00, 14:30, «Чангыс эки» («Сен шиме» деп кинохураалдан бешки үндүрүлгө) 10:50, «Оцеал» 12:30, 16:30, 18:30, 20:30 шактарда. «ВОСТОК»: Киночының 16:30, «Сегиржин алышкын» 18:30, «Келт» 20:30 шактарда.

РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕЗИ: 1667000

Кызыл. Шегинки-Кравченко кудумчуу. Бажың № 3. ТЕЛЕФОННАРЫ: Редакторун 24-63, редакторун орадажыларынын 35-24, пропаганда кылдынын 23-54, халкысаккалы секретерлерин 23-35, паргачы ажилчы кылдынын 37-13, культура кылдынын 23-54, келдэ ажил-агы кылдынын 21-47, үлөтүр кылдынын 22-64, чаага кылдынын териянын 31-75, корректорларын 27-41. Солун келбей барганга 32-75 телефонче долгаар.

Тыва АССР-ниң Министрлер Човузелдин чанында Тыванын ном үндүрер черини республика типографиясы (Кызыл, Шегинки-Кравченко кудумчуу, бажың № 1).

Солун неделяда 6 катап үнөр Пар ама 2. Тираж 15453. Чагыт № 669.

ТС—00362.